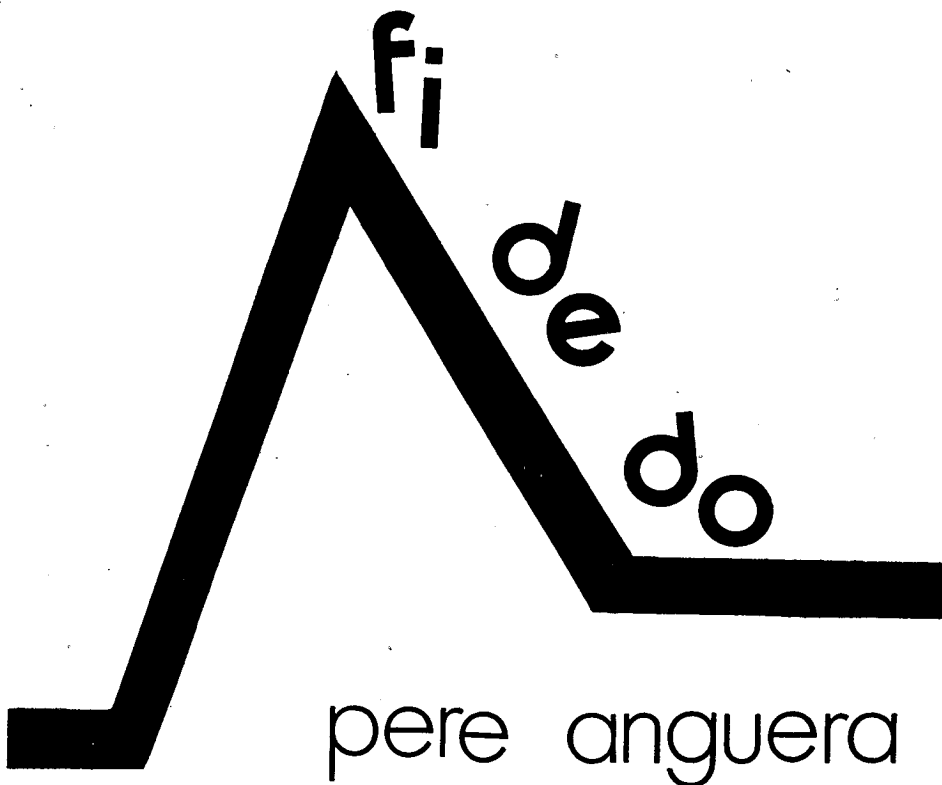

parroquial i, el 1515, trobem a Tarragona 686 focs, a Reus 446, més 4 del Brugar i 2 de Mascalvó, a Valls 323 al nucli bàsic i 337 al conjunt de l'actual terme municipal, i a la Selva 333 focs, poc més o menys els mateixos que Valls. Dins el conjunt català, Reus ha passat al davant de Puigcerdà i ocupa ara el lloc vuitè, tenint al davant les mateixes localitat que hi tenia el 1497, menys la capital de la Cerdanya.

El 1520 fou acabada la nau de l'església de Sant Pere i es va començar l'obra del campanar. Entre les grans contrarietats provocades pels impediments que les autoritats tarragonines cercaven de posar al trànsit entre Reus i Salou, el comerç de Reus el 1522 mostra la seva puixança plantejant-se la necessitat de reglamentar els corredors de llotja, proveint-los d'unes ordinations. El 1523 es comença l'edificació de l'ermita del Roser. El 1543 es dona per acabat tot l'àmbit de la parròquia de Sant Pere i el 1549 es contracta el gran retaule.

El 1553, Tarragona ha aconseguit recuperar la població que tenia el segle XIV. Ara té 854 focs. Reus en té 539, més 6 del Brugar; Valls 609 i amb els agregats actuals 665, la Selva en té 371. Advertim que Valls torna a sobrepujar la població de Reus i val a dir que en molt. Segons un tall fet per la Comuna del Camp per a satisfer les despeses de les fortificacions que es feien a Salou, Valls paga per 485 focs, Reus per 350 i la Selva per 304.

En l'ordre general català Reus ocupa el mateix lloc vuitè entre les principals ciutats catalanes. Ha deixat endarrera Cervera, que resta a 476 focs, però Valls li ha tornat a passar al davant.

CONTINUARA A LA
REVISTA
DEL MES D'AGOST

No sé si l'havia tingut tota la vida, per herència familiar no descoberta o per una estranya conjugació dels astres el dia del meu naixement, o bé si el vaig adquirir al precís moment d'adonar-me que el tenia. El que sí puc assegurar és que fins aleshores no havia fet ús d'aquell do sobrenatural i en utilitzar-lo per primera vegada ho vaig fer d'una manera involuntària, fins al punt d'ésser-ne jo el primer sorprès.

I

Era un dia d'hivern i un vent rúfol aixecava de tant en tant tota la porqueria dels carrers, les faldilles de les dones i s'emportava els barrets dels pocs senyors que encara en duïen. Jo he estat sempre fredolíc de mena i en veure apropar-se una nova bufada, em vaig arre-cerar al primer lloc segur prop meu. Per dis-simular, vaig començar a mirar les joies que es destacaven, brillants i inaccessibles, dins l'aparador. El meu baf entelava de blanc el polít cristall que me'n separava. Ben prest em va obsessionar un rellotge. Tenia totes les qua-litats i perfeccions aconseguides per la tècni-ca més moderna i per demostrar-ho s'exhibia a l'aparador submergit dins una copa plena de "champagne" francès, de collita legítima. L'or de la cadena i de la caixa feia més atraïent encara la perfecta línia de les seves formes. Vaig desitjar tenir-lo com mai no ha-via volgut res per a mi. I va ser tan gran la força del meu desig que es convertí en acte.

Vaig sentir un cop lleuger i amb fredor de metall al puny de la mà esquerra i alhora un pessic en tancar-se la cadena i agafar dins seu un pèl. Tot plegat em produí una sensa-ció estranya i inenarrable i més quan, en mi-rar de nou la copa, la vaig veure sense rellot-ge i lleugerament abaixat el nivell del líquid. Sentia com el tic-tac se m'enfilava canell amunt, es flexionava al colze i remuntava amunt, pel meu cos, fins a les orelles, al cer-vell i des d'allí s'expandia per tota la meva carn, pels músculs i per la sang, amb una constància de deliri frenètic i dolcíssim. Em vaig creure convertit en una immensa caixa de ressonància, útil només per a escampar arreu de la ciutat un inapagable tic-tac. Em creia que tothom em mirava i vaig fugir, amb la suficient moderació per a no córrer com un foll per les avingudes de la ciutat i amb el temor constant que algú em formulés la pregunta acusadora --Té hora, per favor?--. I, en efecte, un vell escanyolit me la va fer i vaig quedar sorprès de la meva naturalitat en respondre-li després d'una ràpida ullada: Les sis i deu.

I em va tornar la por. Una por que no sa-bia ben bé si era causada pel fet d'haver-me endut un rellotge que no era meu o per l'es-trany mitjà emprat per aconseguir-lo. Des d'ara vull fer constar que el descobriment del do no em causà cap alegria, sinó una immen-sa basarda.

Arribat a casa vaig reflexionar sobre la qualitat descoberta. Ignorava aleshores fins on podria arribar el meu poder i si encara em persistia o si tan sols havia estat un do momentani. Però tenia clara consciència que, a partir d'aquell moment, era un ser anormal, un home diferent dels altres, amb una pro-pietat insospitada i inversemblant. La pers-pectiva de poder tenir des de llavors tot el que m'agradés sense el més mínim esforç m'agradava i horroritzava alhora, car el fet de sentir-me lladre em colpia.

Aquella nit, com moltes altres, vaig som-niar que l'endemà a l'oficina m'apujaven el sou i de categoria. En despertar-me, em vin-gué la sospita de si es compliria o no el meu desig burocràtic i si gràcies al meu do es rea-litzaria la tan repetida illusió.

Quan amb el retard de sempre vaig arri-bar a l'oficina, el meu jerarca en lloc del quo-tidià esbronc m'assabentà que li havien tele-fonat des de la casa central que degut als meus bons serveis era digne de millors tractes i que, per tant, m'augmentaven el sou i la ca-tegoria.

Des de llavors, tots, fins els més petits --i els més grossos-- i extravagants dels meus disegs tenien puntual compliment. Així, i grà-cies a una sèrie de capricis crematístics tra-duïts en sorts de loteria i quinielles, primer, i negocis encertats, després, em vaig trobar en poc temps propietari d'una remarcable fortuna i amb una sòlida fama d'home afortu-nat en amors i diners, --contradient l'adagi--, i de comerciant amb gran intuïció. Tothom imitava, convençuts com estaven de la meva infal·libilitat, les meves jugades bursàtils i una opinió meua en matèria de negocis era considerada com la d'un oracle i els fets, na-turalment, s'encarregaven de confirmar-la. La gent no comprenia com era possible que mai no m'equivoqués per desbaratada que fos la profecia. Jo, en canvi, no entenia; ni ho en-tenc encara, com fou possible que durant tan llarg temps la meua voluntat pogués modifi-car l'ordre del cosmos.

Durant aquest període, vaig fruir de tot allò que sempre havia enyorat i plaers i diners queien damunt meu com el manà al desert. Cada dia, en lloc d'aprendre una cosa nova, tenia una nova illusió acomplerta.

Pertot arreu on anava em seguien. Els pe-riodistes em perseguïen a sol i ombra, per-

FI DE DO

pere anguera.

què era el personatge del moment i la llum blava del flash i el xiulet suau del magnetòfon no em deixaven tranquil ni en la intimitat. La meua figura de gala o amb eslips, i quasi sense, omplia pàgines i pàgines de diaris i revistes, fent fora les estrelles de la cançó del xafardeig oficial.

Començaren a visitar-me visionaris de tot el món proposant-me negocis fantàstics, com tornar dolça l'aigua del mar i utilitzar-la en la fabricació de pastissos, traslladar a la Lluna una part de l'atmosfera per fer-la habitable per l'home, o l'explotació del robot perfecte construïble en sèrie, o la comercialització del moviment continu i molts d'altres encara més utòpics.

Per acomodar-me a la nova situació, vaig construir-me un palau on cap luxe no faltava. Hi havia una pista d'aterratge per als helicòpters, un garatge subterrani, una piscina acondicionada, un jardí exòtic, un camp de tennis, i tots aquells detalls individualment gairebé inútils però que, en conjunt, fan tan confortable la vida moderna. Tenia, a més, una gran munió de criats i serventes cada un especialitzat en un servei, i mecànics per als autos i per a les avionetes, jardiniers, massatgistes i fins un manyà per a arreglar al moment qualsevol avaria que es produís en el servei d'aigua, electricitat o en algun aparell ultramodern.

Ara que ja coneixeu l'origen de la meua fortuna i el seu consolidament, us n'explicaré la dissort. No la meua pobresa, ja que afortunadament encara sóc molt ric, sinó la pèrdua del meu do. No el vaig perdre per accident, ni per acció imprevista, sinó en l'ús semiconsentit d'ell mateix. Vull dir-vos que si em tornés no l'acceptaria.

La cosa va anar així: Un dia em va venir a veure un home, més aviat poca cosa, baix, i prim, amb un aire recollit i humil que el faria passar desapercebut en tot lloc. De primer, vaig creure que era un més dels qui em venien a oferir l'explotació dels seus somnis traduïts en projectes inversemblants. Però el seu no m'ho semblà pas tant. Segons em digué, era un científic que havia descobert la fórmula infal·lible d'un producte que guaria totes les malalties. Em va ensenyar els dossiers dels seus experiments acuradament registrats en una muntanya de papers plens de dades, signes cabalístics, xifres i equacions i, com a prova irrefutable, el guariment de si mateix corroborat amb els corresponents cer-

tificats mèdics. I me'l vaig creure. Li vaig demanar que em deixés els papers per estudiar-los detingudament i ell hi va accedir amb la condició que no els ensenyés a ningú i que li lliurés un xec per una quantitat relativament irrisòria. Vaig acceptar les dues condicions, pregant-li silenci al meu torn. I em va venir la idea. Em vaig veure aleshores famós, amb prestigi científic i amb més diners damunt meu. Era molt senzill matar-lo i després atribuir-me el descobriment. Vaig dubtar molt i, finalment, m'hi vaig decidir. Vaig desitjar que es morís i em deixés lliure. Ho vaig fer sense por. Estava segur que ningú no em culpària mai d'aquell crim sense proves. I sense remordiments, ja que, al cap i a la fi, el seu treball ja havia estat pagat pel meu xec, si més no en part.

L'endemà vaig llegir totes les cròniques de "successos" dels diaris. Hi havia, naturalment, i ressaltada, la notícia encapçalada amb la fotografia de l'home. En una nota esquemàtica es comunicava l'estupor davant aquella mort misteriosa que el forense no se sabia explicar. I després, el gran desengany, la desillusió. Vaig copiar la immensa pila de documents, perquè ningú no dubtés davant la meua lletra que n'era jo l'autor i ho vaig enviar tot a la facultat de medicina. Cada dia esperava amb ànsia la resposta, que el carter no em portava. Va trigar a arribar i, encara, va venir massa aviat. Era una carta sarcàstica en la qual se'm deia que podria ser un gran comerciant però que, com a metge, no sabia distingir un constipat d'una hepatitis. Que tot allò era una sèrie estúpida de fórmules sense relació i que els podia donar les gràcies que, per ser jo qui era, s'ho prenguessin així i tot quedés entre nosaltres i no, em fessin un plet per escarni a la ciència.

Un sentiment d'ira m'omplí el cor. Havia volgut estafar i l'estafat era jo. I vaig renegar del do i el vaig perdre. El darrer desig que em va complir fou el d'alliberar-me d'ell mateix.

Després, tot m'anà malament; alguns negocis em van fer fallida i la borsa em féu marrades i vaig decidir liquidar-ho tot i ara visc sol al meu palau d'arran el mar sense criats ni companys i em faig jo mateix el dinar i m'arreglo la casa. Visc isolat mirant les ones des del meu jardí abans tan pulcrament cultivat i ara salvatge i agrest, però per a mi molt més atractiu. I allí passo les hores mortes recordant sense nostàlgia el meu passat.